

CIVITTA

LÕUNA-EESTI AKTIIVSE PUHKUSE JA SPORDI- TEENUSTE ANALÜÜS

30.03.2022

South
Estonia

Eesti
tuleviku heaks

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

\ CIVITTA PROJEKTIMEESKOND

PROJEKTIJUHT

- 15 a töökogemust vastutava eksperdi või projektijuhina avalikus sektoris erinevate uuringute, analüüside, strateegiate, teenuste arendamise meetodikate väljatöötamises.

TÖÖÜLESANDED:

- Projektimeeskonna töö juhtimine, kvaliteedi tagamine, aja- ja tegevuskava järgimise tagamine, meetodika loomine

Ragne Vaarik

Noorempartner, EE

ragne.vaarik@civitta.com
+372 56 630 069

ANALÜÜTIK

- 20 aastane staaž juhtimises, strateegilises analüüsis ja teenuse- ja tootedisainis ning kasutajakogemuse juhtimises. Pädevusalaks on juhtimise probleemilahenduste ja rakenduslike väljundite loomine.

TÖÖÜLESANDED:

- Intervjuude, küsitluse ja analüüside teostamine, seminaride korraldamine, aruande koostamine

Rita Treimuth

Vanemkonsultant

E: rita.treimuth@civitta.com
+372 501 8831

\ EESMÄRK

KUJUNENUD ON SELGE ÜLEVAADE aktiivse puhkuse ja sporditeenuste sihtgruppidest ning teenuseosutajatest

Selle baasilt on **ANTUD SOOVITUSED** Lõuna-Eesti aktiivse puhkuse ja sporditeenuste koolitus- ja mentorlusprogrammi loomiseks ning seeläbi piirkonnaspetsiifiliste teenuste ja toodete kujundamiseks

ANALÜÜSI TELLIJA on Lõuna-Eesti Turismiklaster, kes veab eest Lõuna-Eesti maakondade koostööprojekti

TEEMAD

1. Metoodika
2. Tarbijate hinnangud
3. Pakkujad ja nende väljakutsed
4. Soovitused

METOODIKA

\ FOOKUSGRUPI INTERVJUUD

PAKKUJAD

- Valim: Tellija ettepanekud ja puhkaeestis.ee pakkujad
  - 50 pakkuja poole pöörduti
  - 14 neist osales intervjuudes
- Käsitleti teemasid:
  - Mis **valdkonnas** pakutakse teenust?
  - Kes on peamised **tarbijad**?
    - Mis teenuseid tarbijad veel vajaksid? Mis on tarbijatel puudu? Teenustega seotud kitsaskohad?
    - Mis on peamised kitsaskohad pakkujate jaoks?
  - Millised on **teenuste arendamisega** seonduvad kompetentsid (teadmised-oskused)?
    - Millistest kompetentsidest on puudus - mida oodatakse koolitustelt ja mentorprogrammidest?
  - Kuidas tehakse omavahel **koostööd**? Kellega tehakse koostööd?

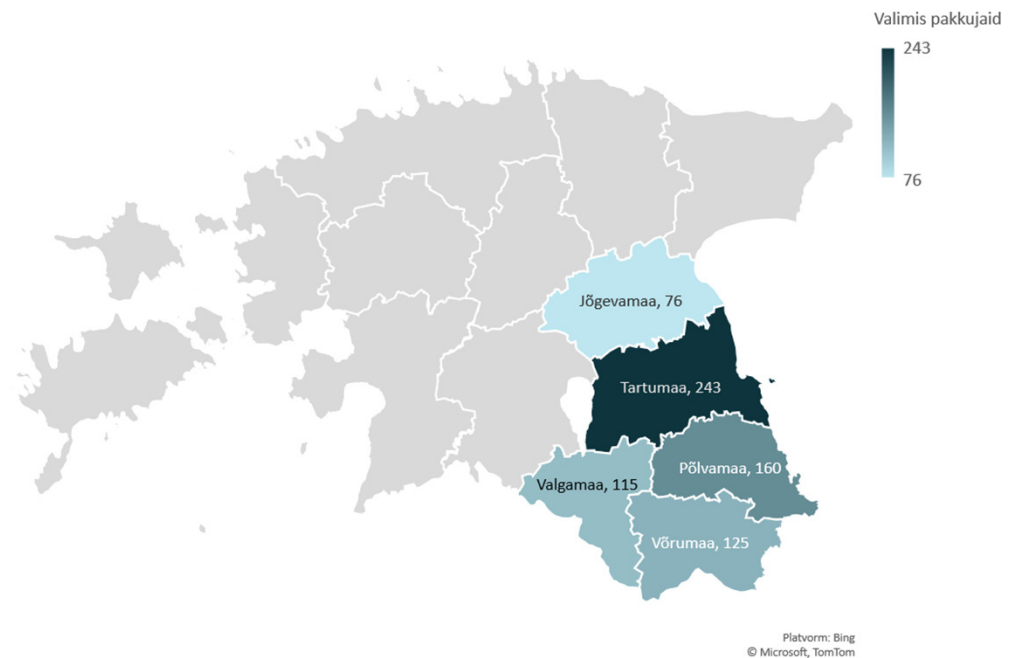
TARBIJAD

- Mugavusvalim: Civitta kontaktoõrgustikust ja pakkujatelt
  - 20 tarbija poole pöörduti
  - 17 neist osales intervjuudes
    - sh 3 välismaist tarbijat (UK ja Soome)
- Käsitleti teemasid:
  - Miks minna **Lõuna-Eestisse** teenust kasutama?
    - Miks mitte minna Lõuna-Eestisse teenust kasutama?
  - Milline on suurepärane **teenus**?
    - Milline on vilets teenus?
  - **Klienditeekonna** võtmekohad
    - Valiku aluseks olevad kriteeriumid
    - Ostule kallutaja ja ostult peletaja
    - Kogemusele hinnangu andmine

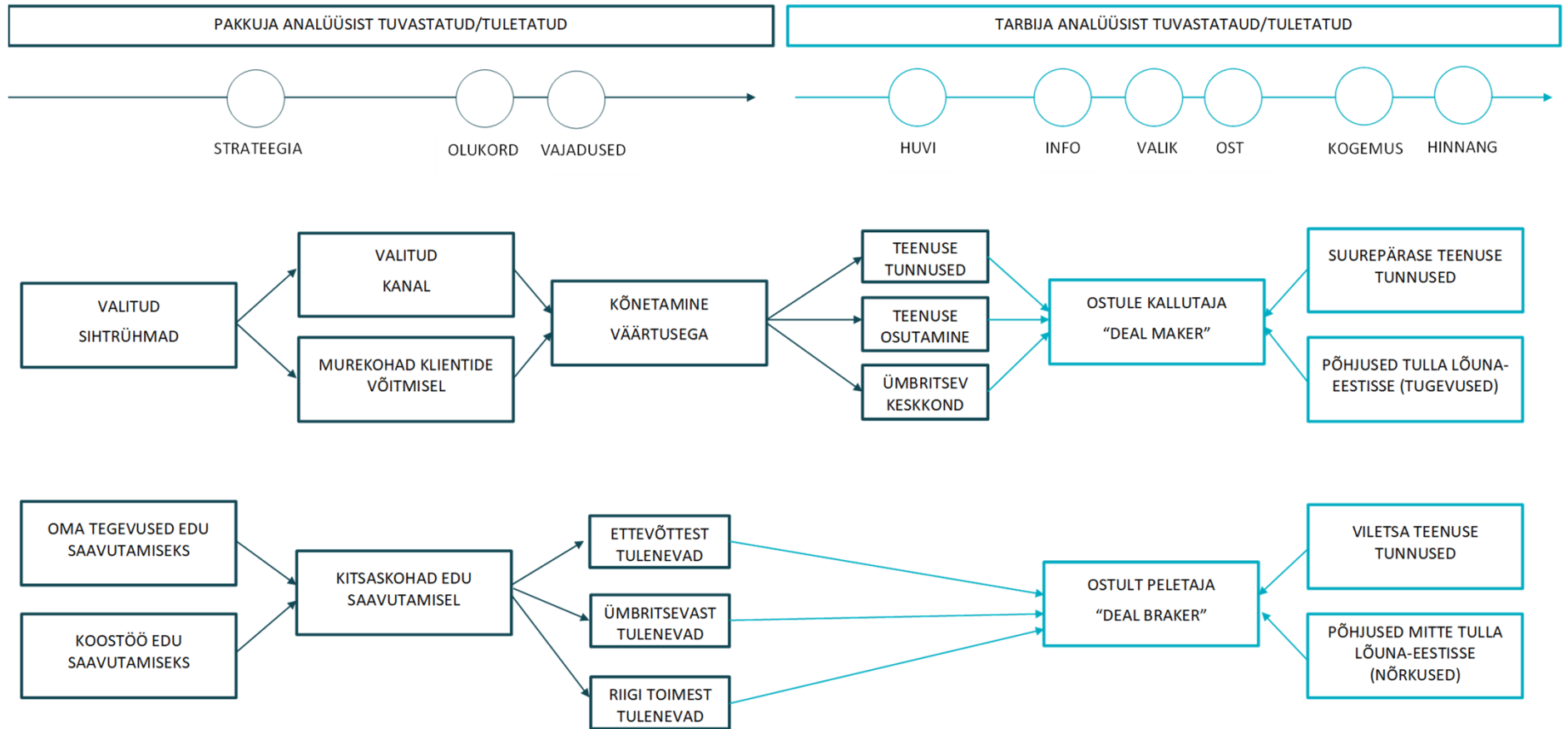
Mõnel üksikul juhul tuli läbi viia personaalsed intervjuud

ANKEETKÜSITLUSE

- Ankeetküsitlusse **kaasati** 253 aktiivse vaba aja ja sporditeenuste pakkujat
  - uuritavast geograafilisest piirkonnast
  - puhkaeestis.ee turismiobjektide unikaalsed pakkujad
  - 60 täielikku vastust
- Küsitlus **viidi läbi** kahe nädala jooksul
- Ankeet sisaldas
  - 10 valikvastustega küsimust, osa neist alajaotustega
  - 2 avatud vastusega küsimust
- **Tõlgendamine:**
  - iga vastaja märkis seega tema isikliku kombinatsiooni pakutud valikutest
  - osakaalusid tuleb tõlgendada **iga üksiku vastusevariandi kohta** (vastaja kordub)
  - Vastuste **analüüsikõlblikuks** korrastamisel liigitati valikus „Muu“ vaba selgituse väljal antud vastused lähima sobiva vastusevariandi alla

ANALÜÜSI LIHTSUSTATUD MUDEL

CIVITTA

TARBIJAD JA NENDE HINNANGUD

persoonad

\ TARBIJA PEAMISED VÄÄRTUSED JA HOIAKUD

OSTULE KALLUTAJAD

- kõrge **teenindusvalmidus** (naeratamine, tarbija igakülgne juhendamine ja proaktiivne piirkonna ja lisavõimaluste tutvustamine)
- teenuse **tarbijapõhisus** (pakkumised tarbija spetsiifikast lähtuvalt)
- teenuse tarbimise igakülgne lihtsustamine ja **tarbija aja säästmine** teenusepakkuja või piirkonna arendaja poolt:
  - mitmekülgsed transpordiühendused
  - kvaliteetsed teed ja juurdepääsuvõimalused
  - paindlikud rendivõimalused
  - koondatud info ja ülevaated kogu piirkonna kohta
  - teenuse tarbija/tarbimise kogu vajaduste spektrit hõlmavad paindlikud valmispakkumised

OSTULT PELETAJAD

- lisateenuste puudumine
- erinevate teenuste koondkogemuse ebaühtlus (märgatavad kvaliteedi ja kättesaadavuse erinevused jmt)
- Tarbija
  - aja kulutamine
  - hinnangul temalt lisapingutuse nõudmine
  - sundolukorra ära kasutamist

\ TARBIJA PEAMISED VÄÄRTUSED JA HOIAKUD

PIIRKONNA TUGEVUSED

- mitmekülgse loodus
  - looduskeskkonna poolt pakutav ilu ja privaatsus
- kõrgetasemeline sporditaristu
- atraktiivsed spordisündmused

PIIRKONNA VÄLJAKUTSED

- piiratud transpordivõimalused (nt puuduvad lennuühendused) ja transfeerid
  - sihtkoha lähedal olevast ühistranspordi peatusest ei saa rentida autot või leida transfeeri, et tulla kohale rohke varustusega
- mittetoimivad tarneahelad
  - nt teise teenusepakkuja lubatud toit ei tule kohale vmt
- Lisateenuste:
  - info on raskesti leitav
  - saamine on sageli raskendatud
    - sportida saab, kuid hotellikohta pole
    - söökideta hotelli lähedal pole toitlustuskohti
    - jne

hoiakud (väljendatud kui eelistused, ootused ja teenuse valikukriteeriumid)

CIVITTA väärtused (väljendatud kui hinnangud, ostult peletajad, piirkonna nõrkused)

\ PERSOONAD: MÄRKSÕNA „SPORT“

- Suurepärase teenusena kirjeldasid fookusgrupi osalejad teenust, mis:
  - lähtub eelkõige **sihtgrupi spetsiifilistest vajadustest** (nt korvpallimeeskonna versus 10 aastaste tantsutrupi laagri valmispakkumised)
  - võtab tarbijalt ära külastamiseks **vajaliku lahenduse väljamõtlemise** ning organiseerimise vaeva ja ajakulu
  - tagab lisaks sportimise võimalusele ja taristule ka kõik vajalikud spordieesmärged ja **taastumist toetavad lisateenused**: ööbimine, toitlustus, transport, taastusvõimalused (massaaž, saun jmt).
  - võimaldab saada või juurde osta ka **muid lisateenuseid ja ajaviidet** sisaldavaid valmispakkumisi ning organiseeritud tegevusi nii sportlasele kui tema kaaslastele (nt ekskursioonid jmt).

PERSONAD: MÄRKSÕNA „HUVIALA“

- **HOBITURIST** ootab teenuselt, et:

- **info** selle kohta on hõlpsasti kättesaadav ja ülevaatlik
- teenuse soetamine ja kasutamine on võimalikult **lihtne**
- saadaval on ka **lisateenused** nii harrastajale kui tema kaaslastele
- selle **kvaliteeditase** on üle keskmise, sõltuvalt konkreetse harrastaja maksevõimest

- **SPORDIÜRITUSE PEALTVAATAJA** ootab esmajoones, et

- see võimaldab maksimaalselt näha oma iidoleid võistlemas
  - ka olemuselt hajutatud spordiala (nt ralli, murdmaa suusatamise jmt suuremale aladele jaotunud tegevuse) jälgimine oleks võimalikult paljudele võimalikult suures osas kättesaadav (nt ekraanid vaatamisalal jmt)
- pausid oleksid täidetud põneva ajaviite ja lisateenustega (nt toitlustus ja välimüük)
- olmetingimused oleksid head (sh hügieen)
- korraldus on sujuv ja **elamust maksimeeriv**, sh aegsasti tegelemine väliskeskonna mõjude **ennetamisega** (varikatused, ruumid sooja saamiseks, vihma eest kaitsemise võimalused jmt).

- Positiivse kogemuse annavad läbimõeldud pakkumised ja **tarbimist enim lihtsustavad lahendused**

PERSONAD: MÄRKSÕNA „LIIKUMINE“

MEELI
AKTIIVNE PUHKAJA

- Eraturist ✓
- Äriturist ✓
- Siseturist ✓
- Väliturist ✓

KATRIN
RAHULIK AKTIIVNE PUHKAJA

- Eraturist ✓
- Äriturist ✓
- Siseturist ✓
- Väliturist ✓

• Otsib teenust:

- mis arvestab **paindlikult** tema soovidega
- kus vajalikud **lisavõimalused** toetavad põhiatraktsiooni nautimist (nt väga varane hommikusöök, et nautida päikesetõusu looduskaunis kohas).
- mille käigus tekib meeldiv **kokkupuude ka teiste tarbijatega**
  - võimaldab veidi kauemaks kohale jääda, ühiselt taastuda ja lõõgastuda peale tehtud pingutust
  - võimaldab kogetut teistega jagamise kaudu võimendada ehk paneb kogemusele meeldejäeva punkti (nt ühine saunaõhtu peale külmas õhus liikumist, kus jagatakse muljeid ja plaanitakse järgmist sellist sündmust).
- mis pakub **igäühele seltskonnas midagi** (eri taustaga inimestele samal ajal)
- mille **info on hõlpsasti leitav** ning hästi hoomatavalt esitatud (nt kaskaadfiltreringud veebis jmt).

• Tarbija

- tahab **tunda, et ta on oodatud** ja talle tahetakse rõõmu valmistada
  - nt antakse talle lisasoovitusi, kuhu minna, mida teha, kuskohast saada veel väärtust oma külastusele: elamust või lisateenuseid
- soovib **laia valikut** oma aja täimiseks

VIIVE
EKSTREMIST

- Eraturist ✓
- Äriturist ✓
- Siseturist ✓
- Väliturist ✓

PERSONAD: MÄRKSÕNA „TÖÖ“

JOHANNA
ÄRISÜNDMUSEL OSALEJA

- Eraturist
- Äriturist ✓
- Siseturist ✓
- Välisurist ✓

Motivatsioon

Kõrge

Teadlikkus

Keskmine

Digipädevus

Keskmine

Maksejõulisus

Kõrge

HELIKA
ÄRISÜNDMUSE KORRALDAJA

- Eraturist
- Äriturist ✓
- Siseturist ✓
- Välisurist

Motivatsioon

Keskmine

Teadlikkus

Kõrge

Digipädevus

Keskmine

Maksejõulisus

Kõrge

- **KLASSIJUHATAJA** ootab, et
  - teenus pakuks lastele **põnevust** passiivse vaatlemise (n.ö „ägedat“ tegevust kuivade faktide) asemel
  - teenus **arvestab osalejate võimekuse ja taustaga** ning selle varieerumisega grupi piires nii, et nõrgemad ei tunne end halvasti ja tugevamatel ei ole igav ning reisi korraldaval õpetajal puudub vajadus selliste olukordadega tegeleda.
  - teenusepakkuja on meeldiva olekuga, suurepärane ja empaatiline suhtleja ning ühtlasi **efektiivne ja turvaline matkajuht**. Ta näeb lahendusi, mitte probleeme ja on sellega lastele eeskujuks
- **ÄRISÜNDMUSEGA** seonduv tarbija erineb kõigist eelmistest, sest aktiivse vaba aja või sporditeenus **on tema jaoks samasugune lisateenus, nagu on ka transport või toitlustus**
  - ootab, et teenus **rikastaks** ärisündmusel osalemist või **toetaks** selle edukat korraldamist
  - võimaldab vaba aega kvaliteetselt täita või aitab lõõgastada osalejate vaimu, toetada nende tervist, motivatsiooni ja töövõimet

MIHKEL
KLASSIJUHATAJA

- Eraturist ✓
- Äriturist
- Siseturist ✓
- Välisurist

Motivatsioon

Ülikõrge

Teadlikkus

Kõrge

Digipädevus

Kõrge

Maksejõulisus

Keskmine

\\ KLIENDI KÕNETAMISEKS KASUTATAVATE VÄÄRTUSTE OLULISUS TARBIIJALE

PAKKUJATE POOLT KLIENDI KÕNETAMISEL KASUTATAVA VÄÄRTUSE OLULISUS SIHTRÜHMALE	PROFI-SPORTLANE	AMATÖÖR-SPORTLANE	HOBI-TURIST	SPORDI-ÜRITUSE PEALTVAA-TAJA	EKSTRE-MIST	AKTIIVNE LIIKUJA	RAHULIK AKTIIVNE LIIKUJA	KLASSI-JUHATAJA	ÄRISÜND-MUSEL OSALEJA	ÄRISÜND-MUSE KORRALD AJA	ON VÄÄRTUS N SIHT-RÜHMALE	ON PEAMINE VÄÄRTUS N SIHT-
Teenuse erakordsus	↑	↑	●	●	↑	↑		↑	↑		● 8	● 2
Teenuse adrenaliinirohkus					●						○ 1	○ 1
Teenusesõbralik hind	↑	↑	↑	↑		↑	↑	●		●	● 8	● 2
Teenuse eksklusiivsus	●	↑					●	↑			● 4	● 2
Kompleksteenus (kõik vajalik ühest kohast)	●	●	↑	↑		↑	↑	↑	●	●	● 9	● 4
Teenuse keskkonnasõbralikkus			↑								○ 1	○ 0
Teenuseosutamise paindlikkus	↑	↑	↑			↑	●	↑	●	↑	● 8	● 2
Pakutavate valikute rohkus	↑	●		↑	↑	↑	↑			↑	● 7	○ 1
Teenuseosutamise kõrge kvaliteet			●	●	●	●	↑	●	↑	●	● 8	● 6
Teenuse osutaja isik on teada-tuntud-soovitatud	●			↑				↑			● 3	○ 1
Teenust ümbritseva keskkonna turvalisus				↑			↑	●	↑	↑	● 5	○ 1
Teenust ümbritseva keskkonna elu-melu		●			↑	●	↑				● 4	● 2
Muud ihaldusväärsed teenused teistelt			●	●	●	↑	●		↑	↑	● 7	● 4
Teenust ümbritseva keskkonnas on lähedal			↑			↑	↑	↑			● 4	○ 0
Transpordiühendused lähedal	●	↑	↑			↑	↑	●	↑	↑	● 8	● 2
Teenust ümbritsev looduskeskkond; põnevad	↑	↑	↑	↑		↑	↑	↑			● 7	○ 0
Teenust ümbritseva keskkonna ajalugu ja kultuur							↑	↑			○ 2	○ 0
On peamine väärtus sihtrühma jaoks	●											
On väärtus sihtrühma jaoks	↑											

\ TARBIJA OTSIB MAKSTAVA TASU EEST MAKSIMAALSELT VÄÄRTUST ENDA JAOKS

- **Suurepärase teenuse** ühiseks tunnuseks üle kõikide persoonade oli:
  - teenusepakkuja selline paindlikkus ja teenuseosutamise **läbimõeldus ja toimepidavus**,
    - mis teeb tarbijale **igati võimalikuks teenuse tarbimise, olenemata tekkida võivatest probleemidest**
    - nt teenuse jooksva modifitseerimise või asendamise (nt toitlustuse või võistluskohtade alternatiivid on ette planeeritud, muutlikeks ilmastikuoludeks ollakse valmis) vmt
- **Viletsa teenuse ühiseks** tunnuseks üle kõikide persoonade oli:
  - Ärakasutamise tunde tekitamine:
    - Põhjendamatu hind
    - Põhjendamatu pingutuse nõudmine
    - Lubaduste mittetäitmine
    - Tarbija aja kulutamine
- Maksimaalne väärtus:
  - funktsionaalne – kõik mulle vajalik on olemas mulle vähima vaevaga
  - emotsionaalne – ma olen oodatud ja saan tunda ennast suurepäraselt
  - sotsiaalne – saan suhelda, kuulun gruppi, saavutan midagi, saan ennast võrrelda

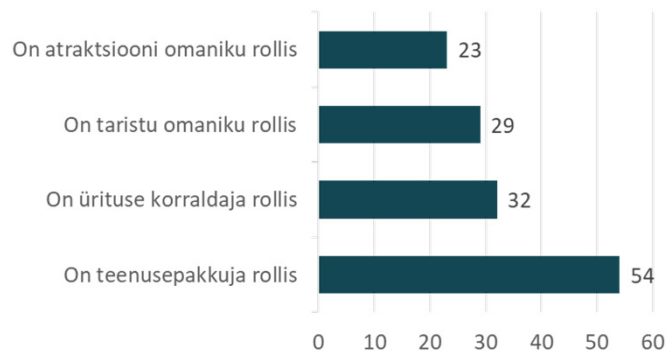
CIVITTA

PAKKUJAD JA NENDE VÄLJAKUTSED

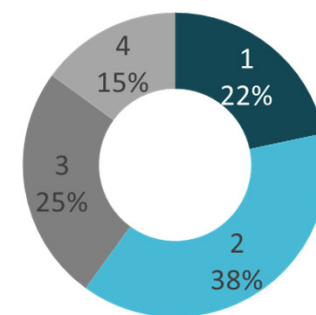

ROLLID JA TEGEVUSALAD

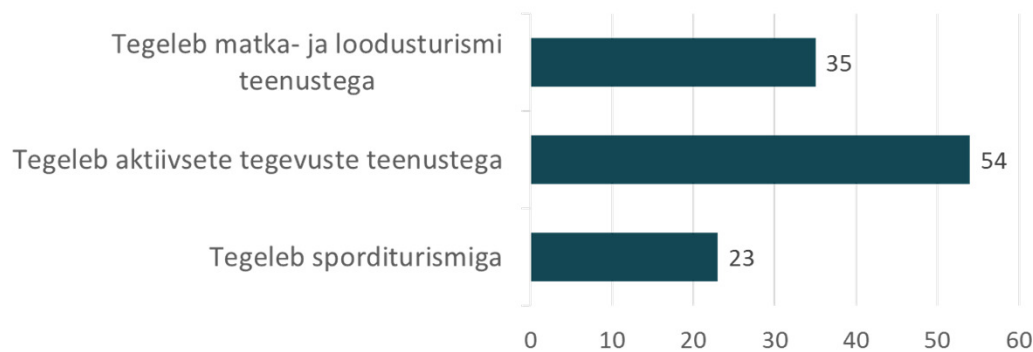
Rolli täitvate vastajate hulk (vastaja kordub)

Vastaja poolt täidetavate rollide hulk

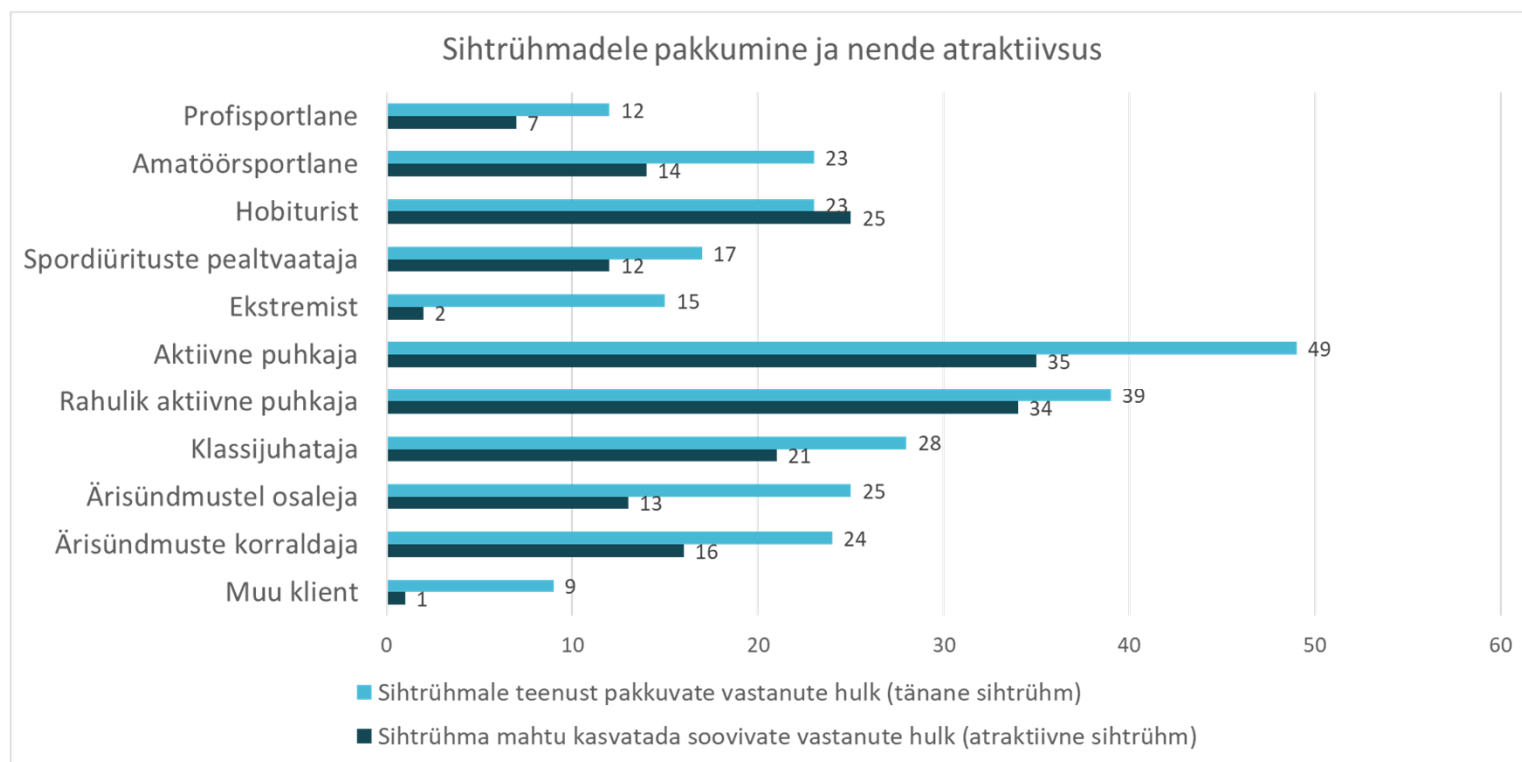

Teenusvaldkonnaga tegelevaid vastanuid

SIHTGRUPID

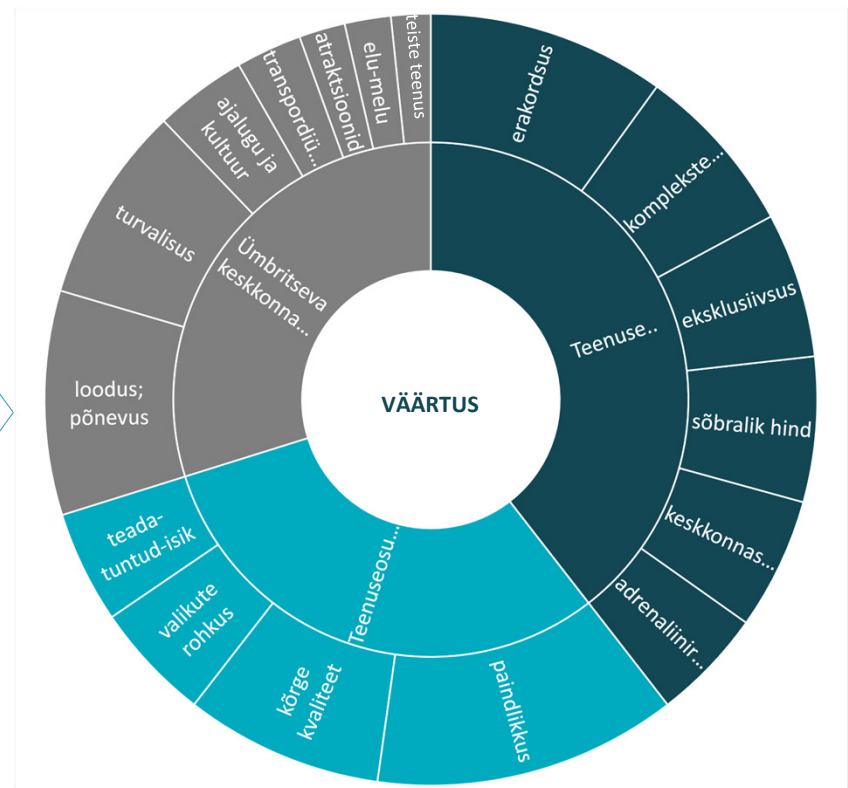
- Kokku soovib sihtgruppide mahtusid oma kliendiportfellis kasvatada 95% küsitlusele vastanutest.

PAKUTAVAD VÄÄRTUSED

- Kliente kõnetatakse väärtustega:
  - 50-75% vastanutest iga väärtuse kohta eraldi, märkisid:
    - teenuse erakordsuse
    - teenuseosutamise paindlikkuse
    - ümbritseva keskkonna turvalisuse
    - looduskeskkonna ja piirkonnaga seotud põnevad faktid ja lood
  - 30% vastanutest väärtuse kohta, märkisid teenuse:
    - sõbraliku hinna
    - eksklusiivsuse
    - kompleksuse
    - keskkonnasõbralikkuse

MUREKOHAD KLIENDI VÕITMISEL

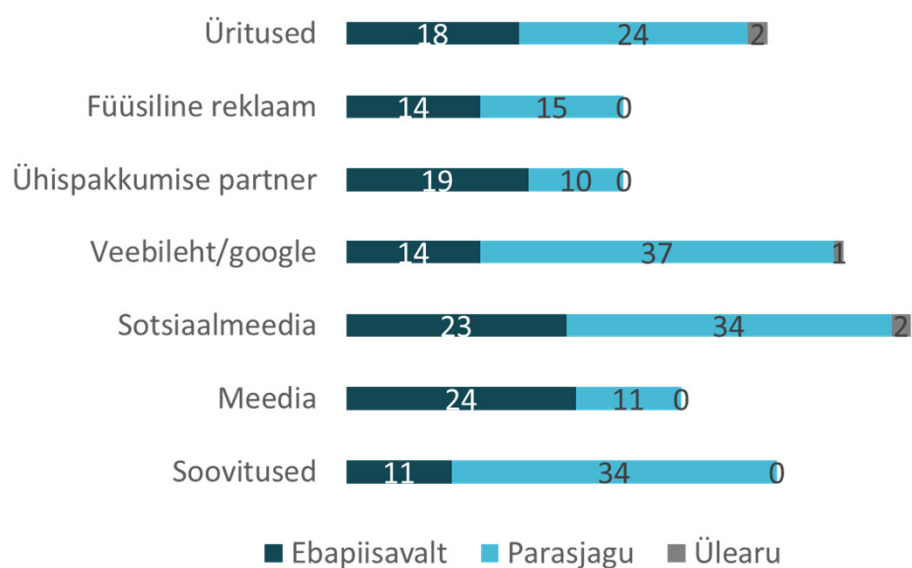
1/2

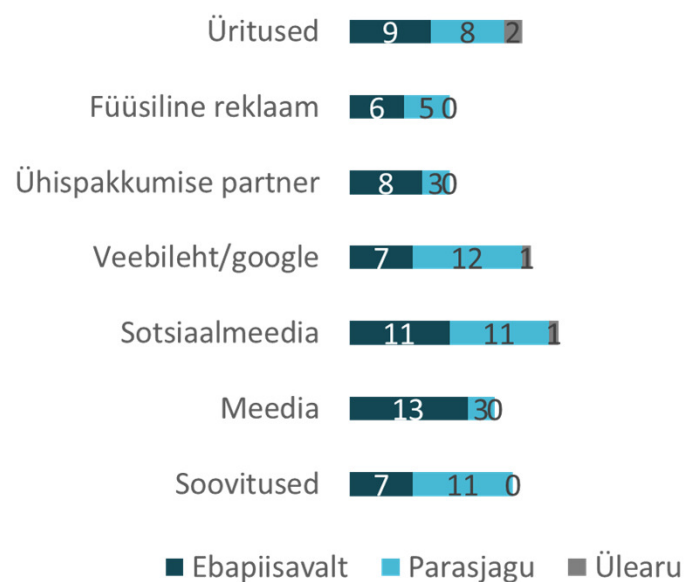
MUREKOHAD KLIENDI VÕITMISEL

2/2

Kanalite kasutamise piisavus (kõik vastajad)

Kanalite kasutamise piisavus vastajatel, kes ühtlasi ei tea, millise kanaliga klienti kõnetada

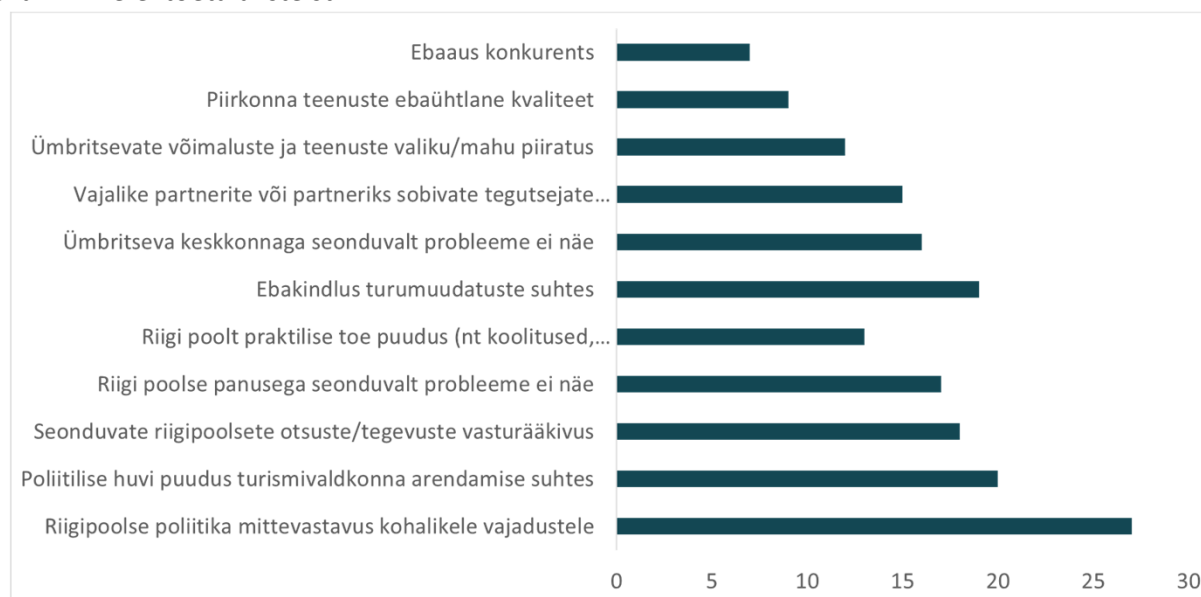
VÄLJAKUTSED RIIGI PANUSE JA ÜMBRITSEVA KESKKONNAGA SEONDUVALT

RIIGI PANUSEGA SEONDUV

- Perifeerumine - turismi ergutavat tuge ei tunne, mistõttu nad tajuvad olulist ebavõrdsust konkrentsis
  - Kliendi kinnistamine linna teeb Lõuna-Eesti pakkujale kliendi võitmise keerukaks
- Suutmatust tagada atraktiivsus ja piisava mahu pakkumine sündmuste korraldajatele – puudub katusorganisatsioon
  - Saadavuse info koondamine
- Erinevad riiklikud arengukavad või nende elluviimine ei toeta üksteist
- Asukohabränding
- Transpordiühendused

ÜMBRITSEVA KESKKONNA:

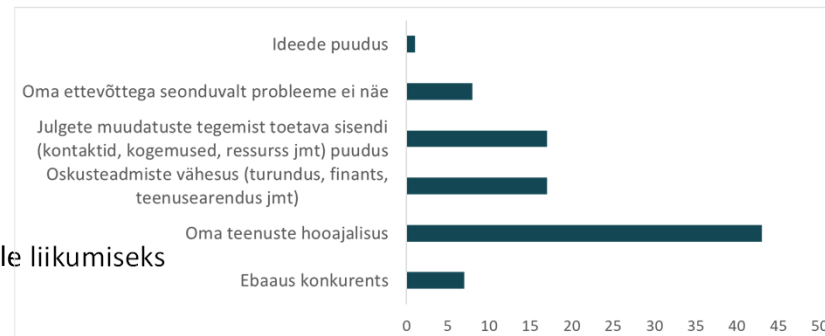
- Tööjõupuudus
- Vastuolud toetavate teenuste osas
  - hooajalisus

VÄLJAKUTSED ETTEVÖTTE ENDAGA SEONDUVALT

TURUNDUS

- Professionaalse välisturunduse vähesus ja oskusteabe puudus
- Turunduskanalite võimaluste kasutamine efektiivsemalt
- Persoonibrändi kujundamine
- Kodulehe uuendamine
- Koostööpartnerite leidmine välisriikide ettevõtetest, äriit-ärile (B2B) turule liikumiseks

TEENUSTE ARENDUS

- Tarbijale prioriteetsete teemade ja teenuste eristumisvõimaluste tuvastamine
- Teooria praktikasse rakendamine
- Piirkonnale omaste kitsaskohtadega (nt puudulik taristu või transpordiühendused) toime tulemine
- Ettevõtlusjulguse ja innovatsiooni vähesus

KOOSTÖÖ

- Vajadus piirkonna teenusepakkujate omavahelise koostöö järele, et olla piisava mõjujõuga piirkonna vajaduste esindamisel
- Pakkujate turunduskoostöö taristu omanike ja külastuskeskustega on ebapiisav, mistõttu ei jõua info erinevatest võimalustest teenusepakkuja või tarbijani ning riigi omanduses oleva taristuga seotud teenused võivad moonutada konkurentsi
- Koostöö ja võrgustiku ülesehitamine on mahukas, keerukas hallata ja on teenusepakkuja igapäevategevuste kõrval saanud liiga vähe tähelepanu

CIVITTA

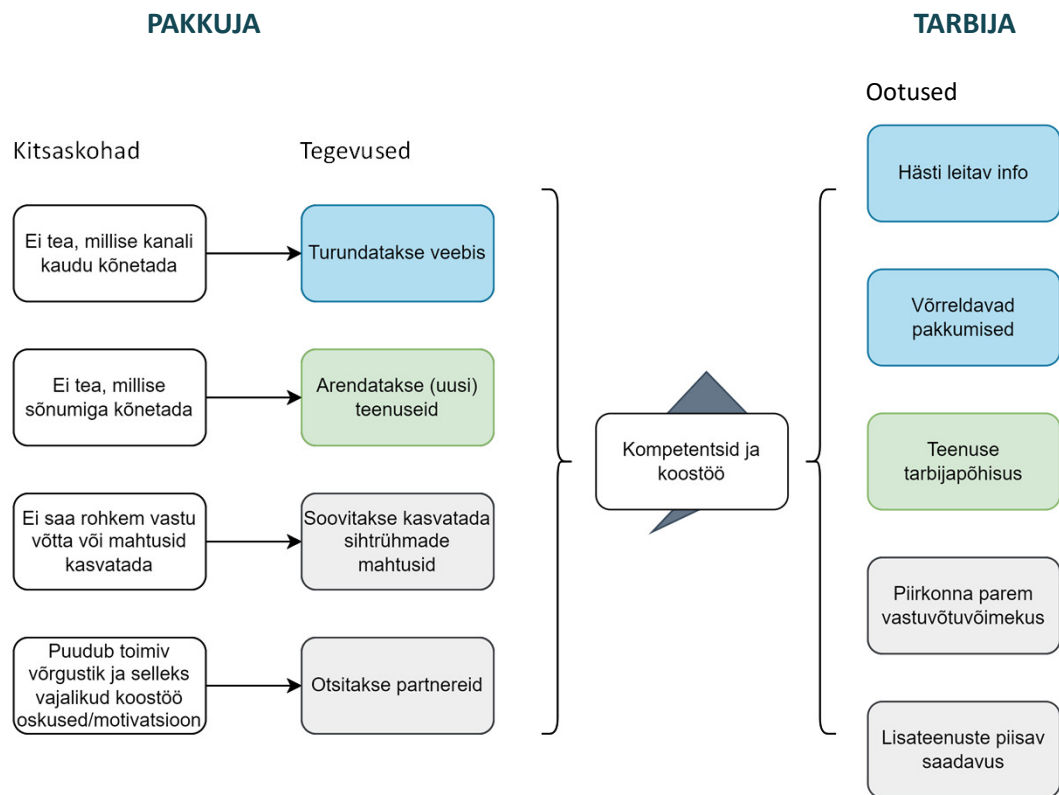
\ SOOVITUSED KOOLITUS-
JA MENTORLUS-
PROGRAMMIDE
VÄLJATÖÖTAMISEKS

VAJADUS

- Pakkujate vastuvõtuvõimekus ja sihtgruppide mahud ei kasva tegevustele vaatamata piisavalt
- Siin saavad appi tulla koolitus- ja mentorlusprogrammid, mille kaudu
  - tõsta pakkujate teenusedisaini, turunduse, ettevõtluse ja koostöö alaste kompetentside taset
- Pakkujad saavad seeläbi **suunata oma tegevused kitsaskohtade kõrvaldamisele** või nende mõjude vähendamisele

\ SOOVITUSED: ETTEVÕTLUS

Piirkonna ja selle teenuste atraktiivsuse tõstmiseks tarbija silmis:

- **Elujõulise ärimudeli loomine**
  - mõtteviisi „ei tule karta kulusid, vaid saamata jäänud kulusid“ kultiveerimine
    - Julgete ideede kujundamiseks ja elluviimiseks **võimaluste leidmist ja paindlikku mõtlemist** soodustavad lahendused
    - sh ühisalgatused ja projektid teiste ettevõtjatega, ettevõtlusprogrammides osalemine, regulaarsed **kogemuste jagamised** ja turismiettevõtete ühiskülastused Eestis ja mujal.
  - Ärimudeli **analüüs** ja arendamine, sh ärimudeli mentorlusprogrammid
  - Üldise **ärijuhtimise** alase teadlikkuse tõstmine
- **Turuanalüüsi teostamine**
  - Turuandmete leidmise ja tõlgendamise oskuse suurendamine
  - Esmase analüüsi teostamise oskus ja selle rakendamine teenusdisainis
- **Ärisuhete loomine**
  - Konkurentsituatsiooni arusaama ja konkurentsistrateegia kujundamine
  - Kontaktide vajaduse tuvastamine, potentsiaalse partneri kõnetamine ja ärisuhte algatamine
    - sh investorite leidmiseks vajalike teadmiste omandamine
  - Läbirääkimine
  - Ärisuhte hoidmine ja kasumlikkuse tagamine

\ SOOVITUSED: TEENUSEDISAIN

Läbimõeldud teenusedisaini oskuste arendamiseks ja innovatsiooni soodustamiseks:

- **Innovatsiooniprogrammi või koolituste pakkumine** tulevikku vaatavate teenuste loomiseks:
  - Probleemi kaardistamine ja mõistmine
  - Kitsaskohtade tekitatud väljakutsetele lahenduste leidmine:
    - kitsaskohad oma sihtgrupi **klienditeekonnal ja külastuskogemuses**
    - kitsaskohtade kõrvaldamise või mõju vähendamise alternatiivide tuvastamine
      - nt puudulike transpordiühenduste kompenseerimine
      - nt lisateenuste kaasamine või puudumise kompenseerimine jmt
  - uudsete lahenduste loomine
    - nt väikese investeeringuga keskkonnasõbralike teenuste loomine jmt
- **Analüüsipõhise teenusedisaini oskusteabe jagamine:**
  - Sisend teenuste disaini:
    - Teenuste piirkonnapõhise kompleksanalüüsi teostamine (turuanalüüs, klienditeekond, täieliku külastuskogemuse komponendid)
    - Erinevate analüüside ja allikate (nagu ka käesolev) kasutamine teenuste arenduses
  - Teenusedisaini meetodid:
    - Disainmõtlemine jmt
    - Persoonad ja kasutusjuhtumid
  - Klienditeekonna lihtsustamine, selle katkemise võimaluste kõrvaldamine
  - **Külastuskogemuse maksimeerimine**

\ SOOVITUSED: TURUNDUS

Kasutatavate turunduskanalite, sõnumite ja muude vahendite efektiivsuse suurendamiseks:

- **Turundustegevused:**

- Väliturundus: väliskoostöö partnerite leidmine ja partnerlussuhte kujundamine, sh väliskülastused (kontaktide saamiseks nt ärisündmuse korraldaja persoona esindajatega: personalijuhtide, töötervishoiu teema eest vastutajate jmt)
- Müügi teostamine läbi koostööpartnerite (agendid, alltöövõtjad, ühispakkumise ja -turunduse partnerid)
- Mõjusa turundussõnumi loomine

- **Turunduskanalite võimaluste rakendamine:**

- Teadlikkus olemasolevatest turunduskanalite võimalustest (nt sotsiaalmeedia võimalused jms)
- (nt EAS-i) koolitused turunduskanalite parimaks rakendamiseks
- Kodulehtede loomine ja uuendamine
- Võimalik tugi maakondlikust arenduskeskusest (turundus või turismikoordinaatori tugi turunduse teostamisel)

- **Persoonibrändi kujundamine:**

- Praktilised teadmised persoonibrändi kujundamisest ja arendamisest
- Persoonibrändi rakendamine oma ettevõtte teenistusse

\ SOOVITUSED: KOOSTÖÖ

Teenusepakkujatest mittesõltuvate asjaolude mõjutamise võime suurendamiseks panustavad teemad:

- Koostöövõrgustike **loomist soodustavate, teenusepakkujaid kokku toovate** ürituste, nt koolitus-seminaride ja muude taoliste arendavate sündmuste korraldamine, mille üheks väljundiks peaks olema osalejate esmased koostöökokkulepped ja tegevusplaan, koos järgmise kohtumise aja ja koordinaatori määramisega
  - Koostööle suunatud mõtteviisi soodustamine, reaalse konkurentsiolukorra teadvustamine „aidates teist pakkujat, aitad ka iseennast“
- **Koostöö ja võrgustiku ülesehitamine, juhtimine ja haldamine** süsteemselt ja jätkusuutlikult (koostöö soodustamine, ärakasutamise vältimise mehhanismid, vastastikune motiveerimine jmt)
  - Koondumise ja ühistegevuse mudeli loomine ja tegevuste planeerimine selleks (nt Lõuna-Eesti vastuvõtuvõimekuse ajutiseks suurendamiseks suurürituste jmt vajaduse korral)
  - Koostööks vajaliku koondumise korraldamine ning läbirääkimisteks piisava mahu saavutamise võimalused ja viisid
- **Avalike suhete juhtimise ja lobitegevuse** oskuste arendamine (kohaliku elanikkonna hoiakute muutmiseks ja riigiga partnerlussuhete loomiseks)

\ SOOVITUSED: MENTORLUS

- Õppimiseks nii Eesti edukatelt ettevõtjatelt kui ka teiste riikide kogemusest:
- Teooria praktikasse rakendamine, **teooria kohandamine kohalikele oludele** vastavaks
  - teenusepakkujad soovivad oma ala tugevat praktikut teenusepakkuja juurde kohapeale mentordama ja nõu andma ning tegutsema ja ette näitama
- **Elujõuliste ärimudelite loomine** Eesti kontekstis:
  - edukate ettevõtjate ja teiste riikide näitel kitsaskohtadega toimetulek ja kliendi kõnetamise probleemide lahendamine
  - teiste riikide kogemus mingist meie piirkonnale sarnasest kitsaskohast (nt puudulik taristu) üle saamisel, kas teenusearendusega või muul moel
- **Kontaktide loomise** toetamine ehk mentori abiga võimalike koostööpartnerite leidmine Eestis ja välismaal
  - praktiline mentorlus lähiturgudele suunatud turunduses, nt Soome ettevõtetele *teambuilding*'u teenuste pakkumiseks

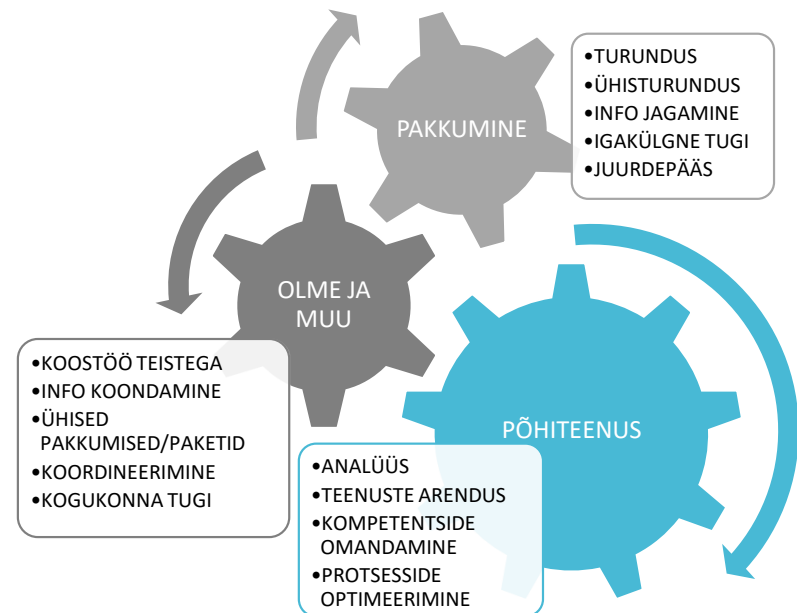
CIVITTA

\ SOOVITUSED
TEENUSEPAKKUJATELE

TERVIKLIKU KLIENDITEEKONNA JA KOGEMUSE LOOMINE

- **Konkureeritakse teiste lähemate ja kaugemate piirkondadega**
  - Tarbija arvestab tugevalt kogu **piirkonna võõrustamise suutlikkuse ja kvaliteediga**, mitte ainult konkreetse pakkuja ja teenusega
  - Piirkonnale annab olulise lisandväärtuse selle **elanikkonna positiivne hoiak** ja avatud ning meeldiv suhtumine turisti
- **Arvestada tuleb tarbija klienditeekonda ja terviklikku külastuskogemust**
  - Teenuste pakkumisel tuleks enam keskenduda tarbija **ostuni jõudmise teelt takistuste kõrvaldamisele**
  - Teenuse ülesehitusel tuleks arvestada, et kaetud saaksid alati ka **tarbija kui inimese põhivajadused** (toit, hügieen, turvalisus, suhtlemine jne)
  - Teenuseosutamisel tuleks keskenduda tarbija kogemuse maksimeerimisele ehk igal võimalusel eemaldada kõikvõimalikud tõkked ja **filtrid tarbija ja elamuse vahelt**

\ SOOVITUSED TEENUSEPAKKUJA TEGEVUSEKS

- **Hinnata oma kompetentse ja sellekohaseid puudujääke**

- planeerida nende kõrvaldamine
- otsida koolituse- ja arenguvõimalusi

parandades selle kaudu oma teenuste arendust, pakkumist, osutamist ja klientide rahulolu, toetab sellega oma mahtude kasvu ja/või teenuste kõrgemat tulusust

- Analüüsida oma **klientide teekonda ostuni ja tarbimiseni**

- tuvastada selles paiknevad takistused
- teenuse olemuse vääritimõistmist või teenuse poolt pakutava väärtuse mittemärkamist põhjustavad asjaolud

- Tuvastada võimalused nende **asjaolude kõrvaldamiseks või mõju neutraliseerimiseks.**

- määratleda selleks vajalikud ressursid (sh konkurendid ja teiste teenuste pakkujad)
- analüüsida oma kliendi täieliku külastuskogemuse elemente

\ SOOVITUSED TEENUSEPAKKUJA KOOSTÖÖKS TEISTEGA

- Teenuse loomiseks, tutvustamiseks ja osutamiseks vajalike ressursside laiendamiseks ja loomiseks ja täieliku külastuskogemuse kujundamiseks **algatada vastavalt koostööd teiste teenusepakkujatega**. Koostöö:
  - lihtsustab tarbija jaoks ostuni jõudmist
  - laiendab talle vajalike teenuste valikut
  - aitab seega maksimeerida tema külastuskogemust
    - tõstab kordusostu ja soovituse tõenäosust
    - annab omakorda piirkonnale suurema käibe ning teenusepakkujatele kõrgema tulususe kliendi kohta
- Ettevõtjate koostöös püüda **teadvustada kohalikele elanikele** turistide laiemat kasulikkust piirkonnale:
  - ettevõtja tegevus ja sissetulek panustab piirkonna arengusse nii maksulaekumise kui piirkonna taristu ja elanikele endile vajalike võimaluste (toitlustus, kaubandus, meelelahutus, töö jne) arengusse

\ JÄRGMISED SAMMUD

- Analüüsi järgselt peaks **koolitus- ja mentorlusprogrammide arendaja**
  - kõrvutama ettepanekud oma võimalustega
  - määratlema ettepanekute elluviimise vormi (koolitus, seminar, mentorlus jne)
  - koostama finantseerimise mudeli
  - koostama elluviimise ja turundamise kavad
- **Teenusepakkujad** peaksid esmajärjekorras:
  - hindama oma olukorda ja vajadusi
    - sihtrühmade kõnetamine
    - teenuste konkurentsivõime
    - vastuvõtuvõimekus
    - jmt
  - tuvastama enda ees seisvad väljakutsed
  - otsima võimalusi väljakutsetega toime tulemiseks
    - otsima koostööpartnereid
    - otsima abi ja suhtlema piirkondlike turismivaldkonna arendajatega

CIVITTA

\ KÜSIMUSED

CIVITTA International
info@civitta.com
+372 735 2802
www.civitta.com

CIVITTA Estonia
info.ee@civitta.com
+372 646 448 8
www.civitta.ee

CIVITTA Lithuania
info.lt@civitta.com
+370 685 266 80
www.civitta.lt

CIVITTA Romania
Info.ro@civitta.com
+403 180 535 88
www.civitta.ro

CIVITTA Latvia
Info.lv@civitta.com
+371 277 055 85
www.civitta.lv

CIVITTA Moldova
Info.md@civitta.com
+373 797 550 99
www.civitta.md

CIVITTA Finland
Info.fi@civitta.com
+358 505 261 694
www.civitta.fi

CIVITTA Russia
Info.ru@civitta.com
+7401 253 074 8
www.civitta.ru

CIVITTA Denmark
Info.dk@civitta.com
+452 762 80 83
www.civitta.com

CIVITTA Armenia
Info.am@civitta.com
+374 10 546 434
www.civitta.com

CIVITTA Slovakia
info.sk@civitta.com
+421 901 700 574
www.civitta.sk

CIVITTA Serbia
Info.rs@civitta.com
+381 11 2435 489
www.civitta.rs

CIVITTA Poland
Info.pl@civitta.com
+48 690 001 286
www.civitta.pl

CIVITTA Bulgaria
Info.bg@civitta.com
+359 884 076 576
www.civitta.bg

CIVITTA Ukraine
Info.ua@civitta.com
+380 442 270 140
www.civitta.com.ua

CIVITTA North Macedonia
info.mk@civitta.com
+389 75 230 439
www.civitta.com

CIVITTA Belarus
Info.by@civitta.com
+375 296 018 517
www.civitta.by

CIVITTA Kosovo
info.ks@civitta.com
+383 493 380 55
www.civitta.com

